

Tahsis edilen ödeneğe ilişkin düzenlenen hakedişte, 2. Sınıf çam kereste ile 1,8 cm kalınlığında ahşap kaplama yapılması işi için yapılan yeni birim fiyat analizinde malzeme ve işçilik giderlerinin hatalı alınması sonucunda TL tutarında kamu zararına sebebiyet verilmesi

Kamu İdaresi Türü	Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler
Yılı	2016
Dairesi	8
Karar No	132
İlam No	133
Tutanak Tarihi	19.4.2018
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Hakediş Ödemesi:

.... Mahallesi ada parselde yer alan evi onarımı işinde;

A)Tahsis edilen ödeneğe ilişkin düzenlenen hakedişte, 2. Sınıf çam kereste ile 1,8 cm kalınlığında ahşap kaplama yapılması işi için yapılan yeni birim fiyat analizinde malzeme ve işçilik giderlerinin hatalı alınması sonucunda TL tutarında kamu zararına sebebiyet verilmesi ile ilgili olarak;

27.05.2015 tarih ve 29368 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Taşınmaz Kültür Varlıklarına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik” çerçevesinde ülkenin muhtelif yerlerinde bulunan ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca uygun görülen tescilli taşınmazlara maddi yardım (hibe) yapılması öngörülmüştür.

Söz konusu Yönetmeliğin “Sözleşme” başlıklı 12’nci maddesi gereği İl Kültür Müdürlükleri ile taşınmaz sahipleri arasında sözleşme yapılmış ve ev sahipleri de sözleşme kapsamında belirlenen toplam tutarda imalatı belirlenen süre içerisinde yapmakla yükümlü tutulmuşlardır. İlgili Yönetmelik gereği yapılan restorasyon uygulamaları KDV’den muaftır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin “Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti” başlıklı 22’nci maddesinde;

“.....

Yeni birim fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki analizlerden biri kullanılır:

.....

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizler...” hükmüne yer verilmektedir.

3108 no.lu 1.sınıf çam kerestesi ile ince ahşap kaplama yapılması pozuna ilişkin teknik tarifte;

“Orijinal örneğine göre 1. sınıf kuru, budaksız, çatlaksız, kurt yeniği olmayan, fırınlanmış çam kerestesi ile ince ahşap kaplama yapılması (yalı bindirme veya lambazıvanalı), rendelenmesi, zımparalanması, birbirine alıştırılarak ızgaralar üzerine çakılması için her türlü işçilik, malzeme, işyerindeki yatay – düşey taşıma, müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 m2 fiyatı.....TL.dir. ÖLÇÜ: Kaplama yapılan yüzeyler m2 olarak hesaplanır.” denilmekte,

Kontrollükçe yapılan Analiz 2 no.lu 2.sınıf çam kerestesi ile 1,8 cm kalınlığında ahşap kaplama yapılması pozuna ilişkin teknik tarifte ise;

“Orjinal örneğine uygun 2.sınıf kuru, budaksız, çatlaksız, kurt yeniği olmayan, fırınlanmış, çam kerestesi ile 1,8 cm kalınlığında ahşap kaplama yapılması (yalı bindirme veya lambazıvanalı), rendelenmesi, zımparalanması, birbirine alıştırılarak ızgaralar üzerine çakılması için her türlü işçilik, malzeme, işyerindeki yatay-düşey taşıma, müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 m2 ... TL dir. ÖLÇÜ: Kaplama yapılan yüzeyler m2 olarak hesaplanır.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü, pozlara ilişkin teknik tarifler ve sorumluların savunmalarının incelenmesi sonucunda;

Kültür ve Turizm Bakanlığı Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin “Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti” başlıklı 22’nci maddesine göre idarenin Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 3108 no.lu 1.sınıf çam kerestesi ile ince ahşap kaplama yapılması pozundan faydalanılarak yeni bir analiz oluşturulduğu, ancak yeni analizin 2.sınıf çam kerestesi ve kullanılan kereste kalınlığı değiştirilerek yapıldığı, restorasyona konu taşınmazda yapılan incelemede özgün ahşabın kalınlığının 1,8 cm olduğunun tespit edildiği, bu nedenle Bakanlık birim fiyat kitabında yer alan pozdan yararlanılarak 1,5 cm olan ahşap kalınlığının 1,8 cm olacak şekilde revize edilerek yeni fiyat oluşturulduğu, uygulama yapılan taşınmazın farklı malzeme ve detayları barındıran yöre mimarisine ait

kültür varlığı olması nedeniyle kullanılan malzeme, işçilik ve yapım tekniğinin farklılık arz ettiği, sorguda kullanılması gerektiği ifade edilen rayiç ve işçiliklerin ihtiyacı karşılamakta yetersiz kaldığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 04.152 poz no.lu 2.sınıf çam kereste rayicinin; çatı elemanları, kalıp ve ahşap iskele gibi imalatlarda kullanılan niteliksiz bir malzeme olduğu, bu nedenle hazırlanan yeni fiyat analizlerinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kereste ve rayiçlerini kullanmanın doğru olmadığı anlaşıldığından;

Mevzuatına uygun olduğu anlaşılan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, oy birliğiyle karar verildi.

B)V.2043 poz no.lu Doğramaya 10 mm kalınlığında temperli cam takılması işi metraj cetvellerinin incelenmesinde, pencere dış ebatlarının % 80'lik kısmının cam miktarı olarak hesaplanıp ödemede bulunulması gerekirken pencere kasası dış ebatlarının aynen alınarak hesaba dahil edilmesi sonucunda TL tutarında kamu zararına sebebiyet verilmesi ile ilgili olarak;

V.2043 poz no.lu Doğramaya 10 mm kalınlığında temperli cam takılması işine ilişkin teknik tarifte;

"10 mm kalınlıkta temperli camın takılacağı yerin ölçüsüne göre hazırlanması, cam yuvasına takozların konulması ve camın yuvaya yerleştirilmesi, profil ve fitilinin yerine oturtulması, camlama takozları ile ünitenin dengelenmesi, profillerin birleşim yerlerine puntalama şeklinde nötral (asitsiz) silikon çekilmesi, inşaat yerinde yükleme, yatay düşey taşıma ve boşaltma her türlü malzeme ve zaiyatı, işçilik araç ve gereç giderleri, yüklenici genel giderleri ve karı dahil 1 m2 fiyatı. ÖLÇÜ: Projedeki ölçülere göre cam takılan alanlar hesaplanır." denilmektedir.

Yukarıda yer verilen ilgili poza ilişkin teknik tarif ile sorumluların savunmalarının incelenmesi sonucunda;

V.2043 poz no.lu Doğramaya 10 mm kalınlığında temperli cam

takılması işinin Ölçü kısmında; "Projedeki ölçülere göre cam takılan alanlar hesaplanır." ifadesine yer verildiği, ancak söz konusu iş kapsamında cam ebatlarının pencere kasası dış çevresinden hesaplandığının görüldüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı uygulamalarında ortalamanın %80 olarak alındığı, bu miktarın kanatlı ve kanatsız pencerelere göre kendi içinde dengelendiği, savunmada belirtilen ve bedeli ödenmeyen fazla imalatların kamu zararının tespiti açısından değerlendirilemeyeceği, söz konusu imalatların ilgili hakedişte bedelinin ödenmediğine dair yüklenici itirazi kaydına da rastlanmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle V.2043 poz no.lu Doğramaya 10 mm kalınlığında temperli cam takılması işi metraj cetvellerinin incelenmesinde, pencere dış ebatlarının % 80'lik kısmının cam miktarı olarak hesaplanıp ödemede bulunması gerekirken pencere kasası dış ebatlarının esas alınması sonucu oluştuğu belirtilen TL tutarındaki kamu zararının yeniden yapılan hesaplama sonucunda TL olduğu tespit edilmiştir.

Diğer yandan, hakedişleri inceleyen durumundaki teknik elemanların raporlar üzerinde hiç bir değişiklik ya da düzeltme yapmadıkları zaman mali sorumluluğa dahil edilmeleri mümkün bulunmamaktadır. Bu kapsamda yapılan incelemede, hakedişi inceleyen sıfatı ile imzalayan'nın hakediş ile ekinde yer alan belgeler üzerinde hiçbir değişiklik yapmadığı ve kendisinin görevinin genel hatlarıyla matematiksel bir inceleme ile sınırlı olduğu anlaşılmış bulunmaktadır. Bu itibarla, yaptığı iş ile kamu zararının oluşumu arasında herhangi bir illiyet bağı bulunmadığından, hakedişi inceleyen'ya sorumluluk yüklenilmesi mümkün değildir.

Ayrıca, sorguda sorumlu tutulmuş olmakla beraber, yapılan incelemede hakediş ödemesinde imzalarının olmadığı anlaşıldığından, sorgunun bu bendine ilişkin olarak Harcama Yetkilisi, Gerçekleştirme Görevlileri ile keşifte bulunmayıp yapılması lüzum görülen işlere ilişkin düzenlenen tutanağı makam onayına sunan'ya sorumluluk yükletilmesi

doğru değildir.

Bu itibarla TL tutarındaki kamu zararının; mevzuatına uygun olduğu anlaşılan TL'si hakkında ilişilecek husus bulunmadığına, arta kalan TL tutarındaki kamu zararının ise;

Gerçekleştirme Görevlileri Hakedişi Düzenleyenler ve ile Hakedişi Onaylayan'ya müştereken ve müteselsilen,

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile ödettirilmesine, oy birliğiyle karar verildi.

C)Kültür ve Turizm Bakanlığınının 3925 poz no.lu Bahçe toprağının elenmesi, serilip düzeltilmesi ve sıkıştırılması işi mevcut iken mekan farklılığı söz konusu edilerek, Analiz 4 poz no.lu Döşeme arasında yaş kuru toprağın serilmesi adı altında yeni birim fiyat analizi yapılması sonucunda TL tutarında kamu zararına sebebiyet verilmesi ile ilgili olarak;

3925 poz no.lu Bahçe toprağının elenmesi, serilip düzeltilmesi ve sıkıştırılması işine ilişkin teknik tarifte;

“Bahçede mevcut veya idarenin uygun göreceği en yakın mesafede bulunan toprağın kazılması , arabaya yüklenmesi , iş mahalline getirilmesi , elenmesi ,toprak içindeki taş, ot vb. yabancı maddeler temizlendikten sonra gösterilen mahallere tabaka tabaka serilmesi , idarece verilecek detay projesine göre düzeltilmesi için her türlü işçilik , malzeme , işyerindeki yatay – düşey taşıma, müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 m3 fiyatı.....TL. dir. ÖLÇÜ: Elenerek serilen ve azami 30 cm derinlikteki toprak m3 olarak hesaplanır. NOT: 1 – Elenen ve yerine serilen bahçe toprağı azami 30 cm derinlikte olacaktır. 2 – Elenen ve serilmesi gereken yere serilen toprak için gerekiyorsa ayrıca el arabası ile nakliye bedeli ödenecektir. 3 – Elenen toprağın çıkan artıkları için ayrıca moloz nakli ödenecektir.” denilmektedir.

Analiz 4 poz no.lu Döşeme arasında yaş-kuru toprağının serilip sıkıştırılması işine ilişkin teknik tarifte ise;

“Onaylı restorasyon projesi ve kontrollüğün direktifleri doğrultusunda döşeme arasında önceden sökülmüş kendi toprağının bir kısmının az miktarda su ile nemlendirilmesi diğer kısmında kurutulması sonucunda bu malzemenin harmanlanarak karıştırılması, daha sonra döşeme merteklerinin arasına boşaltılarak sıkıştırılması, ikinci gün sıkıştırılan toprağın çığnenmesi sonucunda yaş-kuru toprağın serilip sıkıştırılması için gereken her türlü işçilik, malzeme, zayıt, nakliye, yatay -düşey taşımalar ve müteahhit karı ile genel giderler dahil KDV hariç 1 m3 ün fiyatıdır. ÖLÇÜ: Yapılan kısmın hacim hesabı ölçülür.” denilmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin “Sözleşmede bulunmayan işlerin birim fiyatının tespiti” başlıklı 22’nci maddesinde;

“.....

Yeni birim fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki analizlerden biri kullanılır:

.....

c) Yeni iş kaleminin yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları ile işçi ve makinelerin çalışma saatleri esas alınarak oluşturulacak analizler.....” hükmüne yer verilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü, pozlara ilişkin teknik tarifler ve sorumluların savunmalarının incelenmesi sonucunda;

Söz konusu işin yöreye özgü bir iş olduğu, özel bir işçilik gerektirdiği, birim fiyat kitaplarında bu işe uygun bir pozun bulunmadığı, bu nedenle yeni birim fiyat analizi yapma ihtiyacının doğduğu, sorguda iddia edildiği üzere mekan farklılığı bahane edilerek yeni birim fiyat yapılmadığı,

Kültür ve Turizm Bakanlığı Uygulama İşleri Genel Şartnamesinin 22'nci maddesi c bendine göre mahallinde yapılan inceleme neticesinde analiz oluşturulduğu ve ödeme yapıldığı anlaşıldığından;

Mevzuatına uygun olduğu anlaşılan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, oy birliğiyle karar verildi.

D)V.0510 poz no.lu Eski eserde dar derin hafriyat yapılması işi metraj cetvellerinin incelenmesinde kazı ebatlarının 1m.'den uzun olması yani geniş derin kazı olması ve 14.002 poz no.lu El ile sert toprak kazılması imalatı kapsamında değerlendirilerek ödemede bulunulması gerekirken eski eserde dar derin kazı olarak değerlendirilmesi sonucunda TL tutarında kamu zararına sebebiyet verilmesi ile ilgili olarak;

14.002 poz no.lu El ile sert toprak kazılması (kil, siltli, kumlu ve gevşek kil, killi kum ve çakıl, kürekle atılabilen taşlı toprak ve benzeri zeminler) işine ilişkin teknik tarifte;

“Kazının yapılması, taşıtlara yükleme ve boşaltılması veya 4 metreye kadar atılması, depo, imla veya şedde yerinde serilmesi, imalat veya inşaat yapıldıktan sonra kazı yerinde kalan boşlukların doldurulması, bunların düzeltilmesi için her türlü malzeme ve zayıatı, işçilik, araç ve gereç giderleri müteahhit genel giderleri ve kârı dâhil, (taşımalar hariç) 1 m3 fiyatı,

ÖLÇÜ: Kazının hacmi kazı projesi üzerinden hesaplanır.

NOT:1) Makine ile kazı yapılmasının mümkün olmadığı (makinenin giremediği, girmesine müsaade edilmeyen veya ulaşımın sağlanamadığı iş mahallerinde) veya makineli kazı yapılması halinde telafisi mümkün olmayan zararların oluşmaması için (koruma ve SİT alanları vb.) yapı denetim elemanı tarafından, yerinde yapılacak tespit ve teknik gerekçeleri belirtmek ve idarenin onayının alınmasından sonra el ile kazı birim fiyatı uygulanır.

2) Kazı miktarı toplamı 10.000 m³ ü aştığı takdirde, 10.000 m³ ü aşan miktar için, kazı ne ile yapılmış olursa olsun "makine ile kazı birim fiyatı", ilk 10.000 m³ ü için ise (a) fıkrasındaki hüküm uygulanır.

a) Kazı miktarı toplamı 10.000 m³ den az olduğu takdirde, kazının; el ile yapılan miktarı için "el ile kazı birim fiyatı", makine ile yapılan miktarı için ise "makine ile kazı birim fiyatı" uygulanır." denilmekte,

V.0510 poz no.lu Eski eserde dar derin hafriyat yapılması işine ilişkin teknik tarifte ise;

"Kontrollükça verilecek direktife göre mevcut yapı veya kalıntıya zarar vermeksizin dar derin kârgir veya yıkıntının itinalı olarak kazılması, çıkan taş, çini, mermer, alçı, madeni veya ahşap vs. gibi antik, özellikle korunması gerekli malzeme ve parçaların ayrılması itina ile çıkarılarak idareye teslimi, hafriyatın şantiye içinde gösterilen 4 mt. ye kadar mesafede ki yere nakli (atıl-ması), kazı yerindeki kalan boşlukların doldurulması ve bunların düzeltilmesi her türlü malzeme ve işçilik ile müteahhit karı ve genel giderler dahil, beher m³ bedeli:

ÖLÇÜ: Hafriyat yapılmış olan hafriyat ortalama derinliği ile çarpılarak m³ cinsinden hacmin bedeli ödenir. Hafriyat içinden çıkan bulgu niteliği taşıyan malzemeler ayrılır. Hafriyat içinden çıkan bulgu niteliği taşıyan malzemeler ayrılır. Hacmi (1,00) m³. den büyük kalıntıların boşluğu düşülür.

NOT :Tabanı 1,00 mt.den az olan kazılarda bu poz uygulanır." denilmektedir.

Yukarıda yer verilen pozlara ilişkin teknik tarifler ve sorumluların savunmalarının incelenmesi sonucunda;

Söz konusu iş yuvarlak kiriş üzerinde bulunan toprağın sökülmesi olduğundan çalışanlar için riskli ve zor bir iş olduğu, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.0510 poz no.lu

imalatının bu iş için uygun bulunduğu, sorguda yapılan kazının aslında geniş derin kazı olduğunun iddia edildiği, ancak zemin incelendiğinde kaplama tahtası üzerine kadronlar çakılması sebebiyle aslında zeminin dar derin kazı şeklini aldığı, geniş derin kazı olması için zeminin düz olması gerektiği, burada ise toprak sökülürken alt taraftaki ahşap elemanların zarar görmemesi için küçük karelajlar ile parçalara bölünmüş toprağın itinalı bir şekilde alındığı, tescilli yapı içerisinde 14.002 no.lu kazı pozunun kullanılmayacağı anlaşıldığından;

Mevzuatına uygun olduğu anlaşılan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, oy birliğiyle karar verildi.

E)Y.21.261/01 poz no.lu Kadronlu ahşap döşeme yapılması işi metraj cetvellerinin incelenmesinde; Taban döşemesinde tahta kaplama yapıldığı halde kadronlu ahşap döşeme bedeli ödenmesi ve kadron bedeli ile işçiliklerin minha edilmemesi sonucunda TL tutarında kamu zararına sebebiyet verilmesi ile ilgili olarak;

Y.21.261/01 poz no.lu Kadronlu ahşap döşeme yapılması işine ilişkin teknik tarifte;

“Beton döşeme üzerine projesine göre kadronlu ahşap döşeme yapılması için, II. sınıf çam keresteden (50×30) mm kadronların beton döşemeye, beton çivileri ile tespiti, latalar üzerine I. sınıf çam keresteden temizi 25 mm kalınlıkta en çok 10 cm ve eşit genişlikte, bir yüzeyi rendeli, lâmba zıvanalı tahtaların gizli olarak çivilenmesi, yüzeyin ek yerlerinde meydana gelecek çıkıntılıların rendelenmesi, bu iş için gerekli her türlü malzeme ve zayıatı, işçilik, iş yerinde yükleme, yatay ve düşey taşıma, boşaltma, müteahhit genel giderleri ve kârı dâhil, 1 m2 fiyatı:

ÖLÇÜ: Proje üzerinden ahşap döşenen yüzey alanı hesaplanır.

NOT: Süpürgelik varsa kendi pozundan ayrıca ödenir.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen ilgili poza ait teknik tarif ile sorumluların konuya ilişkin savunmalarının incelenmesi sonucunda; Savunma ekinde gönderilen fotoğraflardan uygulamanın kadronlu şekilde yapıldığı, kadron çakılmadan kavçin (yaş-kuru) toprağının sıkıştırılmasının mümkün olmadığı, kavçin yapılacak bir döşemenin üst kısmına kadron çakılmasının zorunlu olduğu ve uygulamada kadronlu ahşap döşeme imalatının pozun tanımına uygun şekilde gerçekleştirildiği anlaşıldığından;

Mevzuatına uygun olduğu anlaşılan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, oy birliğiyle karar verildi.